

EMEKLİYE AYRILAN PROF. DR. LEYLA KALAYCIOĞLU HOCA'NIN HAYATI VE ÇALIŞMALARI

Aşkın Yaşar¹

Giriş

Veteriner Hekimliği Tarihi araştırmaları içerisinde biyografi ve bibliyografi çalışmalarının ayrı bir önemi vardır. Makalede, Veteriner Hekimliği Biyokimya alanında ulusal ve uluslararası çalışmalarıyla Türk Veteriner Hekimliğinin yükselmesi için uğraş vermiş olan, 15 Şubat 1998 tarihinden itibaren emekliye ayrılan değerli hoca Prof. Dr. Ayşe Leyla Kalaycıoğlu; bilimsel yaşamı incelenmek ve veteriner hekimliği biyografisine katkı sağlamak üzere ele alındı.

Hayatı

Prof. Dr. A. Leyla Kalaycıoğlu 14 Mart 1943 tarihinde Ankara'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Ankara'da tamamlayan Kalaycıoğlu 1965 yılında AÜ Veteriner Fakültesinden mezun oldu. T.O. Bakanlığı Veteriner İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı Etlik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü'nde 30.06.1965 - 30.01.1971 tarihleri arasında Veteriner hekim olarak çalıştı. Uzmanlık çalışmalarına 1968'de başlayan Kalaycıoğlu 1971 yılında Biyokimya alanında bu ünvanı aldı; aynı yıl AÜ Veteriner Fakültesi Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlık Bilimleri Uzmanlık Yüksekokulu'nda Biyokimya Bilim Dalı Asistanlığına atandı. Veteriner Hekimliği biyokimya dalında "normal ve Newcastle Virusu ile Enfekte Edilmiş Piliçlerde Serum Sorbit Dehidro Genaz (Sdh) ve Glutamik Piruvik Transaminaz (Gpt) Enzimleri Üzerinde Araştırmalar" isimli çalışmasıyla 1974'de Dr. Med. Vet. ünvanını aldı.

Hollanda Hükümetinin verdiği bir bursla (1974) 13 ay süre ile Utrecht Veteriner Fakültesinde araştırmalar yaptı. Bu araştırmaları sırasında elde etmiş

olduğu bir bulgu Biyokimya alanında uluslararası bir otorite olan Prof. Dr. S.G. van den Bergh tarafından bilimsel bir buluş olarak nitelendirildi*. 1979 yılında "Atatürk Orman Çiftliği İneklerinde Gebeliğin Son Ayında ve Laktasyon Periyodu Süresince Kan Serumunda ve Sütte Bazı Mineral Maddeler Yönünden Araştırmalar" adlı tezi ile Doçent oldu. YÖK tarafından 1982 yılında 2547 sayılı Kanununun 40 (b) maddesiyle S.Ü. Veteriner Fakültesi'nde görevlendirildi ve 3 yıl burada görev yaptı. İ.Ü. Veteriner Fakültesi Biyokimya-Fizyoloji Anabilim Dalına 20 Ağustos 1985 günü Prof. olarak atandı; ancak görevlendirmeli olarak S.Ü.'de hizmete devam etti. YÖK'nun 25081 sayılı olurlarıyla 1988 yılında S.Ü. Veteriner Fakültesi Biyokimya-Fizyoloji Anabilim Dalı Profesörlüğüne atandı.

1985 yılında Amsterdam'da düzenlenen IUB (International Union of Biochemistry) toplantısına, 1987 yılında Yugoslavya'da yapılan FEBS (Federation of European Biochemistry Society) 'ye katıldı. İtalya'da burslu olarak 17-29 Haziran 1990 tarihlerinde NATO İleri Çalışma Enstitüsü'nün (ASI) "Moleküler Bilimlerde Kütle Spektrometresi Yaz Kursuna" katılan Prof. Kalaycıoğlu, Avrupa Veteriner Hekimliği Eğitim Kurumları Birliğinin (EAEVE) 24-31 Mayıs 1992 tarihlerinde Ankara'da yapılan V. ve 6-7 Mayıs 1993, Madrid'te yapılan VI. Genel Asamblesine fakülteyi temsilen Dekan olarak katılarak S.Ü. Veteriner Fakültesinin uluslararası platformlarda tanınması ve söz sahibi olması için gerekli çalışmaları başlattı ve bu çalışmalar halen devam etmektedir.

Akademik Faaliyetleri

Eğitim-öğretim faaliyetlerine Ocak 1983 ta-

rihine kadar AÜ Veteriner Fakültesi Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlık Bilimleri Uzmanlık Yüksekokulu'nda lisansüstü biyokimya dersleri vererek ve uygulamalarını yaptırarak başlayan Kalaycıoğlu, bu tarihten itibaren S.Ü. Veteriner Fakültesinde lisans ve lisansüstü biyokimya derslerini vererek bu faaliyetlerini devam ettirdi.

Danışmanlığında 1984'te N. Erkal'a, 1985'de M. Nizamlioğlu'na ve 1997'de İ. Durmuş'a doktora çalışmalarını tamamlattırdı.

İdari Görev ve Hizmetleri

AÜ Veteriner Fakültesi Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlık Bilimleri Uzmanlık Yüksekokulu'nda yönetim kurulu üyeliğinin ardından 1982'de S.Ü. Veteriner Fakültesi'nde görevlendirilmesiyle 22 Şubat 1983 tarihinden itibaren Fakülte Dekan Yardımcılığına seçildi; 11 Aralık 1984 tarihinde S.Ü. Eğitim Fakültesi Kız Sanat Eğitim Yüksekokulu (KSEYO) Müdürlüğüne atanmasıyla bu görevinden ayrıldı.

İ.Ü. Veteriner Fakültesi Profesörlük kadrosuna atanmasını (1985) takiben 9 Eylül 1985'te S.Ü. Veteriner Fakültesinde tekrar görevlendirilen Kalaycıoğlu 5 Aralık 1985'te Eğitim Fakültesi KSEYO Müdürlüğüne tekrar atandı.

S.Ü. Veteriner Fakültesi Fakülte Kurulu Üyeliği (1983-1985 ve 1989-1998), Yönetim Kurulu Üyeliği (1984-1985 ve 1991-1994), Biyokimya Anabilim Dalı Başkanlığı (1989-1998), S.Ü. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi üyeliği (1991-1998), S.Ü. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Üyeliği (1991-1993) görevlerini de başarıyla tamamlayan Prof. Dr. Leyla Kalaycıoğlu 2 Eylül 1981 tarihinden itibaren 3 yıl süre ile S.Ü. Veteriner Fakültesi Dekanlığı görevine atandı.

Dekanlığı sırasında Fakülte Kurulu kararıyla fakülteyi temsilen 2 yıl için Selçuklu Araştırma Merkezi Genel Kuruluna seçildi. 2 Haziran 1995 tarihinde Temel Bilimler Bölüm Başkanlığına atanan değerli hoca emekliliğine kadar bu görevini devam ettirdi.

Bilimsel Çalışmaları

Veteriner Hekimliği Biyokimya alanında ulusal

ve uluslararası çalışmalar yapan Prof. Kalaycıoğlu'nun bilimsel çalışmalarının listesi aşağıda sunuldu.

1 - Bayşu, N., Ersoy, E., Kalaycıoğlu, L. (1970). Musculaer Dystrophie'li Oğlak Kaslarında Sodyum, Potasyum, Kalsiyum, Demir, Su ve Kuru Madde Yönünden Araştırmalar. AÜ Vet. Fak. Derg., 17, 68-76.

2 - Bayşu, N. ve Kalaycıoğlu, L. (1971). Fasciola Gigantica ile Deneysel Olarak Enfekte Edilen Koyunlarda Serum Total Protein ve Total Lipid Değerleri Üzerine Araştırmalar. AÜ Vet. Fak. Derg., 18, 75-80.

3 - Bayşu, N., Ersoy, E., Çamaş, H., Kalaycıoğlu, L., Kuleoğlu, R. (1973). Pikalı Kuzularda Kanda Bazı Mineral Maddeler Yönünden Araştırmalar. AÜ Vet. Fak. Derg., 20, 9-13.

4 - Kalaycıoğlu, L. (1974). Normal ve Newcastle Virusu ile Enfekte Edilmiş Piliçlerde Serum Sorbit Dehidrogenaz ve Glutamik Piruvik Transaminaz Enzimleri Üzerinde Araştırmalar. AÜ Vet. Fak. Yay. No: 332 (Doktora tezi).

5 - Aytuğ, C.N., Bayşu, N., Ceylan, S., Kalaycıoğlu, L., Tan, H. (1976). Organik Fosfortu ve Karışık İnsektisit Zehirlenmelerinde Ganglion Bloke Eden İlaçlarla Kombine Tedavi Denemeleri ve Bu İnsektisitlerin Böbrek Üstü Bezi ve Karaciğer Üzerine Etkisine İlişkin Biyosimik ve Hematolojik Araştırmalar. TBTA Yay. No : 306.

6 - Van Vagt, F., Kalaycıoğlu, L. Van den Bergh, S.G. (1977). ATP Production in Fasciola hepatica Mitochondria. Biochemistry of Parasites and Host-parasite Relationships. H. Van den Bosshe ed. Published by Elsevier / North-Holland Biomedical Press-Amsterdam. pp: 151-158.

Ayrıca Tebliğ: 2nd Intern.Symp.on the Biochemistry of Parasites. 28 June-1 July, 1976. Belgium, Beerse.

7 - Kalaycıoğlu, L. (1978). Atatürk Orman Çiftliği İneklerinde Gebeliğin Son Ayında ve Laktasyon Periyodu Süresince Kan Serumunda ve Sütte Bazı Mineral Maddeler Yönünden Araştırmalar (Doçentlik tezi).

8 - Kalaycıoğlu, L. (1980). Kanın Pıhtılaşma Mechanizması ve Hayvanlarda Tesbit Edilen Bazı Pıhtılaşma Bozuklukları. AÜ Vet. Fak. Derg., 26, 206-214.

9 - Kalaycıoğlu, L., Ergun, H. (1980). Atatürk Orman Çiftliği Süt İneklerinde Subklinik Mastitis'te Biyokimyasal

Yönden Araştırmalar. AÜ Vet. Fak. Derg., 27, 190-200.

10 - Kalaycıoğlu, L. (1981). Fasciola hepatica'da Enerji Metabolizması. AÜ Vet. Fak. Derg., 28, 254-258.

11 - Kalaycıoğlu, L. (1982). Atatürk Orman Çiftliği İneklerinde Görülen Retentio Secundinarium'un Selenyum Noksanlığı ile Seyreden Doğum Feki Olgularının Sağıtımı Üzerine Çalışmalar. AÜ Vet. Fak. Derg., 30, 97-111.

12 - Kalaycıoğlu, L., Tınar, B., Ertürk, M. (1982). Some Aspects of the Glucose Metabolism of Fasciola gigantica. AÜ Vet. Fak. Derg., 29, 305-309.

13 - Kalaycıoğlu, L. (1984). Konya Zootekni Araştırma Enstitüsü Merinos Koyunlarında Eritrosit Glutasyon Değerleri Üzerine Araştırmalar. S.Ü. Vet. Fak. Derg. Özel Sayı, 141-147.

14 - Aslan, V., Nizamlıoğlu, M., Kalaycıoğlu, L., Ertem, M. (1987). Sağlıklı Buzağılarda Antibiyotik Kullanımının İshal ve Malabsorbsiyonla İlgisi Üzerine Araştırmalar. S.Ü. Araştırma Fonu İle Desteklenmiş Proje.

15 - Aştı, R., Tuncer, ř.D., Coşkun, B., Kalaycıoğlu, L. (1987). Broylere Yağlı Karaciğer Sendromu Üzerine Işık, Elektron Mikroskopik ve Biyokimyasal Çalışmalar. VIII. Elektronmikroskopi Kongresi, 17-20 Haziran 1987, Sivas. Serbest Bildiri Özetleri:6.

16 - Aştı, R., Tuncer, ř.D., Kalaycıoğlu, L., Coşkun, B., Başpınar, N., Çelik, İ. (1987). Broylere Yağlı Karaciğer Sendromu Üzerinde Histolojik ve Biyokimyasal Çalışmalar. S.Ü. Vet. Fak. Derg., 3, 1,233-245.

17 - Aştı, R., Tuncer, ř.D., Kalaycıoğlu, L., Coşkun, B., Başpınar, N., Çelik, İ. (1987). The Histological and Biochemical Investigations on Fatty Liver Syndrome in Broilers. 18. FEBS Meeting. June 28-July 3, 1987. Ljubljana Yugoslavia. Abstracts, 246,19-8.

18 - Kalaycıoğlu, L. (1987). Çinkonun İshal Tedavisinde Kullanılması. S.Ü. Veteriner Fakóltesi - Konya Bölgesi Vet. Hek. Odası Bilgi Bülteni 3.

19 - Kalaycıoğlu, L. (1987). Koyunlarda Verim Özelliklerini Etkileyen Bazı Polimorfizmler. Koyun Yetiştiriciliği ve Hastalıkları Sempozyumu. 11-12 Mayıs, Konya, 136-137.

20 - Nizamlıoğlu, M., Kalaycıoğlu, L., Dinç, D.A., Erganiş, O., Özeren, F. (1992). İneklerde Subklinik Mastitisin Erken Teşhisi Amacıyla Sütte N-asetil β -d Glu-

kozaminidaz (Nag Ase) Enzim Aktivitesinin Tayini. S.Ü. Vet. Fak. Derg., 8,2,60-63.

21 - Kalaycıoğlu, L., Nizamlıoğlu, M., Altunok, V. (1995). Sağlıklı Kangal Kôpeklerinde Kanda Bazı Biyokimyasal Parametreler. Vet. Bil. Derg., 11,1 ,47-49.

22 - Tiftik, A. M., Kalaycıoğlu, L., Kurtoğlu, F. (1995). Klor Analizi İçin Yeni Bir Spektrofotometrik Metot Çalışması. Vet. Bil. Derg. 11, 2 , 5-12.

23 - Kalaycıoğlu, L., Coşkun, B., Kurtoğlu, F., Kurtoğlu, V. (1998). Broylere Yemlerine Krom ve Magnezyum İlave Edilmesinin Canlı Ağırlık ve Bazı Kan Parametreleri Üzerine Etkisi. Vet. Bil. Derg., 14,1, (Dizgide).

24-Kurtoğlu, F., Kalaycıoğlu, L. (1998). Broylere Yemlerine İlave Edilen Cr'un Plazma HDL ve Total Kolesterol Düzeylerine Etkisi. Vet. Bil. Derg., 14,2, (Basılacak).

25 - Kalaycıoğlu, L., Serpek, B., Nizamlıoğlu, M., Başpınar, N., Tiftik, A.M. (1998). Biyokimya (Kitap). S.Ü. Veteriner Fakóltesi Basım Ünitesi, Konya.

Sonuç olarak, S.Ü. Veteriner Fakóltesi kadrosundan ilk emekli hoca olan Prof. Dr. Kalaycıoğlu'nun uluslararası kongre ve konferanslara katılması, yönetiminde üç doktora tezinin tamamlanması bilim adamı yetiştirmede gösterdiği gayretlerin somut birer delili olarak kabul edilebilir.

Yönetim kadrolarındaki faal çalışmaları ve adaletli tutumu, sabırlı ve dürüst kişiliğiyle Prof. Dr. A. Leyla Kalaycıoğlu hoca veteriner hekimliği camiasında daima saygıyla anılacaktır.

Kaynaklar

Anon. (1973). 52. Yıl Etlik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü (1921-1973). Pars Matbaası, Ankara: 123.

Anon. (1998a). S.Ü. Rektörlük Arşivi. Prof. Dr. Leyla Kalaycıoğlu (272 nolu) Dosyası.

Anon. (1998b). S.Ü. Veteriner Fakóltesi Arřivi.

Anon. (1998c). S.Ü. Veteriner Fakóltesi Yönetim Kurulu Kararları.

Yařar, A. (1995). Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakóltesinin Kuruluşu ve İlk On Yıllık Geliřimi. Vet. Bil. Derg., 11,1, 131-139.